

POSUDEK OPONENTA

K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Jméno diplomanta:	Jáchym Sláma
Téma práce:	Česká právní úprava rozšířené konfiskace výnosů z trestné činnosti – teorie a praxe
Rozsah práce:	87 stran (od úvodu po závěr, včetně) Celkem 239 369 znaků, tj. zhruba 134 normostran
Datum odevzdání práce:	21. 12. 2023
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.

Diplomová práce studenta Jáchyma Slámy o nadprůměrném rozsahu cca 240 000 znaků (tj. cca 134 normostran) se zabývá jednou z moderních konfiskačních metod označovanou jako tzv. rozšířená konfiskace, tedy metodou, která byla do českého právního řádu zahrnuta jakožto ochranné opatření zabránění části majetku skrze transpozici příslušné směrnice (2014/42/EU). Jedná se o téma diplomantem individuálně zvolené, které z pohledu oponenta patří k tématům na (kvalitní) zpracování mimořádně obtížným, neboť v sobě zahrnuje nejen mnohé sporné teoretické aspekty, ale současně vyžaduje i plné pochopení problematiky, znalosti praktických postupů, a dokonce i znalosti z oblasti práva občanského, případně z dalších právních odvětví. To lze demonstrovat kupříkladu na pasáži o neplatnosti jednání z pohledu občanského práva, kterou diplomant rozebírá na str. 47. Navíc nezbyvá než souhlasit se slovy diplomanta na str. 10 ve druhém odstavci, kde zcela přesně podtrhuje a vystihuje aktuálnost a potřebu zkoumání zvolené problematiky.

Oponent si dovoluje hned úvodem předeslat, že předložená kvalifikační práce dosahuje vysoké odborné kvality, a svou úrovní jednoznačně převyšuje standard diplomových prací. V práci je obsažena dlouhá řada hlubokých teoretických úvah doprovázených praktickými příklady, pročez

by text mohl – po drobných úpravách – bez přehánění (a na rozdíl od většiny odevzdávaných diplomových prací) posloužit i trestněprávní praxi.

Diplomant text logicky rozdělil do třech větších celků. První z nich se zaměřuje na teoretickou problematiku odčerpávání výnosů z trestné činnosti, na proces a dílčí kroky procesu odčerpávání výnosů (tj. na vyhledávání, zajištění, správu, konfiskaci a další nakládání s konfiskovanými výnosy z trestné činnosti) a na jednotlivé konfiskační metody, to vše se zaměřením právě na metodu rozšířené konfiskace. Stranou přitom nebyla ponechána ani detailní analýza judikatury ESLP v této oblasti. Druhý, spíše doplňkový a provazující, celek práce následně vymezuje klíčové právní pojmy a souvislosti, z nichž lze uvést termíny jako věc v trestním právu, věc náležející pachateli či výnos z trestné činnosti. Diplomant zde přiléhavě zdůrazňuje, nakolik se trestní právo v mnoha ohledech opírá o právo občanské, aniž by zcela reflektovalo všechny sporné aspekty a rozsáhlost dané problematiky. Třetí celek textu, který je dále rozdělen do dlouhé řady (pod)podkapitol, se zaměřuje už přímo na rozbor právní úpravy zabránění části majetku, a to od legislativního vývoje, přes jednotlivé varianty a zákonné podmínky ukládání, až po konkrétní realizační proces. Oponent se na základě pročetí textu domnívá, že sám diplomant považuje za jádro práce část třetí, která je též nejrozsáhlejší. Z pohledu oponenta je nicméně třeba vyzdvihnout též část (celek) první, neboť právě ten je velmi pečlivě, koherentně a v určitých aspektech také inovativně zpracován.

Diplomantem provedený věcný rozbor je velmi detailní, fakticky přesný, a z pohledu čtenáře pochopitelný, čemuž výrazně přispívá i skutečně dostatečné množství konkrétních a často až polopaticky prezentovaných příkladů, jimiž jsou doprovázeny všechny jen trošku obtížnější pasáže a argumenty (viz např. str. 25 práce). A právě díky těmto příkladům je také evidentní, že diplomant problematice – i přes její obsáhlost – rozumí a vše má postaveno na pevných znalostních základech a předem promyšlených, nikoli nahodilých a líbivých, názorech. Oponent si dovolí tvrdit, že pročetí textu by mohlo být přínosné i pro mnohé praktikující právníky, už protože on sám se dozvěděl mnohé upřesňující (i nové) skutečnosti, s nimiž se nelze touto komplexní a přehlednou formou seznámit v dosud dostupné komentářové literatuře či judikatuře. Co se tak týká obsahově-věcné stránky, nemá oponent absolutně žádných výhrad, ba naopak. Text je jasný, přesný, srozumitelný, věcně správný. Diplomant současně zbytečně neopakuje již zmíněné, z čehož i s ohledem na rozsah práce jistě vyplývá, jak obrovské množství informací bylo autorem v tuzemské i zahraniční literatuře dohledáno a do textu obsaženo.

Vyzdvihnout je třeba i skutečnost, že se diplomant nevyhýbá palčivým problematikám. Naopak na tyto otázky cílí a předkládá vlastní, argumenty řádně podložené, názory, v nichž se neobává dostávat do konfliktu s názory jiných, a to včetně vyšších soudních instancí. Ve vícero otázkách je přitom třeba dát, alespoň prismatem oponenta, za pravdu právě diplomantovi (např. na str. 37, na str. 49...).

Z hlediska užitých metod lze zmínit především postupy analyticko-deskriptivní s normativními prvky, jak sám autor uvádí. Částečně se v textu vyskytuje i metoda komparativní. V textu se vyskytuje i několik schémat vhodně zpřehledňujících prezentované informace (např. na str. 13 u jednotlivých kroků procesu odčerpávání výnosů z trestné činnosti).

Pozitivní hodnocení poté zasluhuje i jazyková stránka textu. Diplomant užívá poměrně specifický způsob vyjadřování, který zahrnuje větší množství přirovnání, vzletných či často až literárních obrátů, což lze demonstrovat například hned na druhé větě úvodu, kde je uváděno, že „... *pomineme-li některé první vlaštovky, tato problematika dorazila do českých luhů a hájů až v rámci transpozice směrnice...*“. Případně, jako jeden z mnoha příkladů, zmiňme i část na str. 11: „...*pojmem (proces) odčerpávání výnosu z trestné činnosti, který je jazykově půvabný a v odborné debatě přítomný.*“ Tento způsob vyjadřování by jistě mohl působit v akademické práci rušivě či snad příliš „populárně“, pokud by jej bylo užíváno uměle a nepřírozně, nicméně v tomto konkrétním případě (resp. v této práci) má oponent za to, že způsob vyjadřování text oživuje, dává mu spád, a výrazně napomáhá celkové čtivosti. S radostí tak lze konstatovat, že se práce (zejména v prvním obsahovém celku) čte jedním dechem. Diplomant vedle odborných kvalit prokázal i velmi dobré schopnosti tvůrčí a literární.

Je zřejmé, že práce prošla pečlivou jazykovou korekturou. Gramaticko-jazykové nedostatky se vyskytují především ve druhé části testu – lze se domnívat, že možná diplomantovi nezbyl dostatek času (či sil) právě na detailní korekturu závěrečných pasáží, kde je nesrovnalostí vícero. Z konkrétních nesrovnalostí by oponent uvedl následující:

- občasné gramatické chyby a překlepy – *např. na str. 49 slovo „aplikovali“ namísto „aplikovaly“ (orgány činné v trestním řízení); nebo na str. 60 „v rozporu z vůlí zákonodárce“; na str. 74 „v průběhu trestní řízení...“ (namísto „trestního řízení“) nebo na téže straně jen o větu dále „orgánům činný v trestním řízení“ (namísto „činným v trestním řízení“); či na str. 78 „zatímco angloamerické právních řády“ (namísto „právní řády“);*

- občasná duplicita slov – *např. na str. 61 „...se pokusím popsat tyto dvě podoby popsat.“;*
- občasné nedůvodné užívání velkých písmen u zkratk, případně vynechávání velkých písmen na začátku poznámky pod čarou – *např. v poznámce pod čarou č. 112 („Srovnej Tamtéž.“); nebo v poznámce pod čarou č. 151 („viz recitál 19...“) či obdobně v poznámce pod čarou č. 213;*
- u citování publikací někdy uváděno místo vydání („Praha“), jindy odlišná formulace (např. „V Praze“) – *např. poznámka pod čarou č. 114;*
- na str. 82 poté není oponentovi jasná poznámka pod čarou.

Přestože by se jistě ještě pár detailů našlo, považuje oponent shora uvedený výčet za dostačující, a explicitně uvádí, že s ohledem na celkovou kvalitu práce považuje všechny uvedené nedostatky za zcela marginální a z hlediska hodnocení hodné k přehlédnutí. U prací nižší úrovně by totiž jistě takto detailní nedostatky ušly pozornosti, resp. by se jim vůbec nebylo možné v posudku věnovat pro zásadnější věci.

Zdrojový aparát je nadprůměrný, autor vyšel z dlouhé řady tuzemských i cizozemských odborných textů, zpracoval (a kriticky komentoval) také vícero judikátů ESLP. Opětovně je na místě připomenout, že mnoho pramenů je i z oblasti práva civilního, které má blízké vazby s rozebíranou problematikou a diplomantem bylo více než vhodně provázáno s oblastí trestněprávní. Práce obsahuje více než 270 poznámek pod čarou.

Oponent neshledal známky plagiátorství, o čemž svědčí i výsledek kontroly v systému Theses.cz (celková podobnost 4 %) a v systému Turnitin (celková podobnost 23 %). Práce je originárním zpracováním zvolené problematiky.

Závěrem lze shrnout, že předložená kvalifikační práce měrou vrchovatou splňuje veškeré obsahové i formální požadavky kladené na diplomové práce – z pohledu oponenta je práce na úrovni prací rigorózních.

Diplomant si zvolil teoreticky i prakticky velmi náročné téma a bezesbytku dokázal dosáhnout vytýčených cílů. Oponent měl možnost diplomanta poznat i v rámci výjezdního semináře, kde student prezentoval příspěvek právě na téma konfiskací. To svědčí o dlouhodobém zájmu diplomanta o tuto problematiku, která je ostatně i z předloženého textu více než patrná. Odevzdané dílo – stejně jako skromnost a pokora, s nimiž jsou poznatky a názory v textu ze strany diplomanta prezentovány – zasluhují uznání.

Práci doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Diplomant v textu rozebírá prakticky veškeré podstatné aspekty související s rozšířenou konfiskací, proč si oponent dovoluje k ústní obhajobě navrhnout téma, které je jistě stále aktuální k možné diskusi – v rámci ústní obhajoby by tak diplomant mohl rekapitulovat důvody, které ho vedou k závěru, že uplatněním trestního důkazního standardu v řízení o konfiskaci by došlo k jejímu vyprázdnění, a vyjádřit se případně i k ústavnosti metody rozšířené konfiskace.

Navržený klasifikační stupeň v případě úspěšné obhajoby:

Na základě předloženého písemného znění diplomové práce navrhuje oponent v případě úspěšné ústní obhajoby klasifikaci stupněm:

výborně (1)

V Praze, dne 14. 1. 2024

JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.
oponent